

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ
О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО

КАФЕДРА
ПЕДАГОГІКИ І МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ ТА СУСПІЛЬНИХ
ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ СИСТЕМИ

Освітній ступінь
Галузь знань
Спеціальність
Освітньо-професійна програма
Кількість кредитів
Рік підготовки, семестр
Компонент освітньо-професійної програми
Дні занять
Мова викладання
Консультації

Викладач
Контакти

магістр
01 Освіта/Педагогіка
014 Середня освіта (Історія)
Середня освіта (Історія)
3
II курс, III семестр
вибірковий
згідно з розкладом
українська
понеділок 13.00–14.20; вівторок 13.00–14.20 (114
кабінет).

Янченко Тамара Василівна
E-mail: tamyanchenko@gmail.com

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ¹

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні педагогічні системи» є формування у студентів магістратури компетентностей щодо розуміння сутності педагогічних систем і застосування їх компонентів у світньому процесі закладів вищої освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Сучасні педагогічні системи» є:

- засвоєння знань про сутність і класифікацію педагогічних систем;
- ознайомлення студентів з історією розвитку педагогічних систем;
- характеристика провідних засад сучасних педагогічних систем;
- засвоєння компетентностей щодо моделювання компонентів різноманітних педагогічних систем у практичну площину закладів загальної середньої освіти.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Сутність і класифікація педагогічних систем.
2. Теоретичні засади застосування сучасних педагогічних систем у середній освіті.
3. Практичне застосування сучасних педагогічних систем у середній освіті.

ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ І ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Шифр згідно ОПП	Компетентності
--------------------	----------------

ЗК 2.	Здатність до оригінального та критичного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК 3.	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. Здатність до прийняття ефективних рішень, мотивування людей до досягнення спільної мети та відповідального ставлення до професійних обов'язків.
ЗК 4.	Здатність до неперервного навчання, опанування нових знань та способів мислення з високим ступенем автономії.
ЗК 5.	Здатність до генерування нових науково-теоретичних і практико-спрямованих ідей, критичного осмислення проблем у галузі освіти, педагогіки, історії та на межі цих галузей знань, до пошуку ефективних шляхів виявлення та розв'язання проблем, пов'язаних з професійною педагогічною діяльністю у різних середовищах.
ЗК 6	Здатність ефективно використовувати усно/письмово державну мову в усіх сферах суспільного життя, іноземну мову для професійного спілкування та розуміння іншомовних професійних текстів.
ЗК 7.	Здатність виявляти ініціативу у професійній сфері, проводити інноваційну діяльність, управляти робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
ФК 1.	Здатність розуміти наукові здобутки у сфері освіти, педагогіки та історії, враховувати їх у професійній діяльності та запроваджувати в освітній процес закладів загальної середньої освіти.
ФК 4.	Знання та володіння на фаховому рівні методами навчання історії, виховання та розвитку учнів.
ФК 5.	Здатність запроваджувати інноваційні технології в освітній процес закладів загальної середньої освіти, здатність моделювати зміст навчання історії відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	включно з					усього	включно з				
л		пр	лаб	інд	срс	л		пр	лаб	інд	срс	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Змістовий модуль 1. Сутність і класифікація педагогічних систем</i>												
Тема 1. Педагогічні системи у середній освіті	12	2	2	-	-	8	12	2	-	-	-	10
Тема 2. Традиційні педагогічні системи	6	2	-	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Тема 3. Дитиноцентричні (педоцентричні) педагогічні системи	6	2	-	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 1	24	6	2	-	-	16	18	2	-	-	-	22
<i>Змістовий модуль 2. Теоретичні засади застосування сучасних педагогічних систем у середній освіті</i>												
Тема 5. Педагогічні технології у середній школі	6		2	-	-	4	6	-	2	-	-	4
Тема 6. Закони,	6	-	2	-	-	4	6	-	-	-	-	6

закономірності та принципи навчання												
Тема 7. Види і стилі навчання	6	-	2	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	18	-	6	-	-	12	18	-	2	-	-	16
Змістовий модуль 3. Практичне застосування сучасних педагогічних систем у середній освіті												
Тема 8. Сучасні форми та методи навчання у середній школі	24	4	4	-	-	16	24	2	2			20
Тема 9. Використання сучасних методів навчання у вищій освіті	24	4	4	-	-	16	24		4			20
Разом за змістовим модулем 3	48	8	8			32	48	2	6			40
Усього годин	90	14	16	-	-	60	90	4	8	-	-	78

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогічні системи у середній освіті	2
2	Педагогічні технології у середній школі	2
3	Закони, закономірності та принципи навчання	2
4	Види і стилі навчання	2
5	Сучасні форми та методи навчання у середній школі	4
6	Використання сучасних методів навчання у вищій освіті	4
Усього годин практичних занять		16

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Аніщенко О.В., Яковець Н.І. Сучасні педагогічні технології: курс лекцій. Навч. посібник / за заг. ред. Н.І. Яковець. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2007. 199 с.
2. Мартинець Л.А. Сучасні моделі освіти: навч.-метод. посібник. 2-е вид., доповн. та переробл. Донецьк: ДонНУ, 2015. 102 с.

Додаткова література:

1. Волкова Н.П. Педагогіка: навч. посібник. Київ: Академвидав, 2007. 616 с.
2. Максимюк С.П. Педагогіка: навч. посібник. Київ: Кондор, 2009. 670 с.
3. Морева Н.А. Тренинг педагогического общения: уч. пособие для вузова. Москва: Просвещение, 2001. 304 с.
4. Педагогічна майстерність: підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; за ред. І.А. Зязюна. Київ: Вища школа, 2004. 422 с.
5. Сучасні технології в освіті. Реком. бібліогр. покажчик. Упор. І.П. Моїсєєва, Л.О. Пономаренко Київ: ДНПБ ім. В. Сухомлинського, 2006. 196 с.
6. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посібник. Київ: Академія, 2002. 528 с.
7. Щербань П. М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2004. 207 с.
8. Янченко Т.В. Історико-педагогічні концепти освітніх інновацій: контроверсійний дискурс. *Історія та філософія освіти в незалежній Україні: контроверзи сучасного наукового пізнання:* /

редкол. О.М.Топузов, С.О.Сисоєва, Н.П.Дічек. Київ: Педагогічна думка, 2021. С. 108–110. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36729/1/H_Ivaniuk_NVMS_PI_2021.pdf

9. Янченко Т. В. Педологія в Україні та зарубіжжі: теорія і практика : монографія/ Чернігів : Десна Поліграф, 2016. 448 с.

10. Дидактичні системи у вищій освіті : навч.-метод. посіб. / авт.-упоряд.І.В.Стражнікова. Івано-Франківськ : НАІР, 2016. 108 с. URL: <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2019/09/Дидактичні-системи-у-вищій-освіті.pdf>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Аніщенко О.В., Яковець Н.І. Сучасні педагогічні технології: курс лекцій. Навч. посібник / за заг. ред. Н.І. Яковець. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2007. 199 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/26574/1/Anishchenko%20O.%20Modern%20educational%20technology.pdf>

2. Мартинець Л.А. Сучасні моделі освіти: навч.-метод. посібник. 2-е вид., доповн. та переробл. Донецьк: ДонНУ, 2015. 102 с.

URL: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/33/1/Сучасні%20моделі%20освіти_2016.pdf

3. Становлення сучасної дидактичної системи. URL: https://pidru4niki.com/10741201/pedagogika/stanovlennya_suchasnoyi_didaktichnoyi_sistemi

4. Сучасні дидактичні системи. URL: https://eduknigi.com/ped_view.php?id=143

5. Основні дидактичні системи. URL: <http://www.refine.org.ua/pageid-3541-1.html>

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи (проекти, презентації, есе, реферати, тести тощо), які виконуються із порушенням встановлених викладачем термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від максимально можливої кількості балів за даний вид діяльності). Перескладання пропущених занять або завдань самостійної роботи відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, працевлаштування тощо). Відвідування аудиторних занять є бажаним. Теми пропущених занять студент опрацьовує самостійно.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (2019 р.; Інтернет-ресурс: <https://drive.google.com/file/d/1kpvtbTTnlgy2Tz29iNvgwlMe84tMAkRg/view>). У процесі навчання забороняються академічний плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування (при написанні контрольної роботи та складанні іспиту), хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад педагогіки, дидактики, методики викладання історії тощо;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, не запізнюватися на заняття (виняток можуть становити запізнення з поважних причин), дотримуватися правил суспільної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконувати завдання, визначені для практичних занять і самостійної роботи;
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 60 балів.

Розподіл балів

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Виконання самостійної роботи	9	5	45
Усна відповідь на практичному занятті	8	5	40
Практична робота	1	5	5
Творча робота	1	10	10
Усього:			100